

Sinjska Alka

Sinjska Alka je 300 let starý rytířský turnaj, který se každoročně koná v Sinji. Sinj je místo ležící v oblasti Cetinska Krajina. Turnaj se poprvé uskutečnil v roce 1715. V roce 2010 se stala tato akce součástí Seznamu nehmotného kulturního dědictví UNESCO. Ale pro místní obyvatele má daleko důležitější význam. Představuje pro ně symbol svobody.

Alka je spjata s bitvou o Sinj, ve které 700 obránců bojovalo v roce 1715 proti značné přesile armády Otomanské říše, tedy Turků. Turnaj samotný se pravděpodobně poprvé konal v roce 1718. Podle legendy zvítězili obránci s pomocí Panny Marie ze Sinje. Na její památku a na počest vítězství se tento turnaj koná dodnes každý rok první srpnovou nedělí. Tato součást nehmotného kulturního dědictví UNESCO poukazuje na složitou historii a bohatý kulturní odkaz.

Turnaj Sinjská Alka se řídí souborem pravidel ustanovených v roce 1833. Tato pravidla kladou důraz na etiku a fair play. Pouze ctihodný muž obdařený silou a ostřížím zrakem se může stát rytířem, „Alkařem“. Další podmínkou je místo narození v oblasti Cetinska Krajina.

Před vlastní soutěží prochází slavnostní průvod centrem města. Jeho účastníky jsou rytíři „Alkaři“, jejich velitelé, řídicí direktoriát turnaje a panoši rytířů. Průvod prochází zaplněnými ulicemi a představuje slavnostní zahájení soutěže.

V samotném turnaji je cílem rytířů alka, tedy kovový kroužek. Slovo alka má původ v tureckém slově halqa, které označuje kroužek. Rytíři se snaží kroužek zasáhnout a získat tak co nejvyšší počet bodů. Rytíř se ve cvalu snaží dřevcem zasáhnout kroužek. Pokud zasáhne nejmenší, středový kruh, získává 3 body. Pokud zasáhne jednu ze dvou spodních výsečí, získává 1 bod, pokud horní výseč, přispívá si 2 body. Pokaždé, když rytíř zasáhne střední kruh, uslyší diváci výstřel z děla, následovaný dechovkovou fanfárou. Vítězem se stává ten, který získá nejvyšší počet bodů v průběhu tří kol soutěže. Pokud by bylo skóre shodné, soutěž pokračuje až do rozhodnutí.

Alka je jediným rytířským turnajem nejen v Chorvatsku, ale i v Evropě, který se dochoval do dnešních dnů a jehož tradice je dlouhá více než 300 let. Je jediným z evropských turnajů, kterého se zúčastňují místní obyvatelé, a to nejen šlechtického původu. Nepředstavuje pouze dědictví rytířů, nýbrž i odkaz místního folklóru a tradice lidové slavnosti a také vztah s náboženskou tradicí. Alka se odehrává na počest „Panny Marie ze Sinje“. Obyvatelé Sinje se extrémně pyšní touto tradiční oslavou. Je považováno za velikou čest, stát se rytířem Alky a získat tak šanci bojovat o vítězství v turnaji. Vlastní turnaj se v průběhu staletí příliš nezměnil, nezměnilo se místo, kterým je Sinj. Pouze třikrát se uskutečnil na jiném místě. Ve Splitu, Bělehradě a Záhřebu, a to v důsledku vnějších okolností. Poslední oslavy třístého výročí byly doplněny slavnostním otevřením nového interaktivního muzea Alky a dalšími doprovodnými akcemi.

Adaptace a překlad textu z: <https://www.total-croatia-news.com/item/14306-exploring-croatia-s-intangible-unesco-heritage-sinjska-alka>